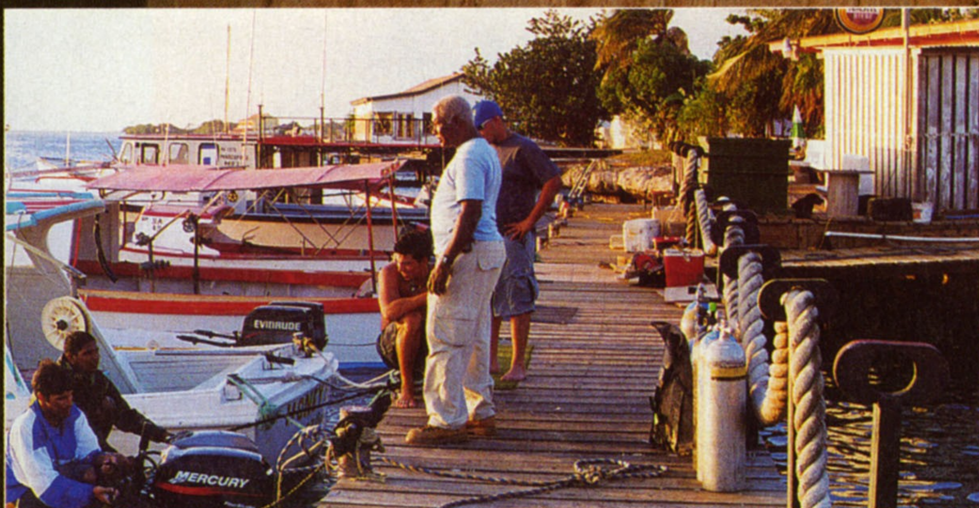
E Piscadonan di 'De Zeerover'
De Vissers van 'De Zeerover'

Sali pisca tur dia pa asina gana bo pan di cada dia riba e lamanan bruto cu ta rondona Aruba, no ta coi loco. E lamanan rond di e isla, manera probablemente bo sa caba, por ta bastante bruto na e banda nort di e isla. Pesei mayoria piscado cu ta pisca pa deporte y hasta esnan cu ta piscadonan profesional, ta pisca na e banda suit di e isla. Esei no ta kita afo cu asta akinan e lama dor di e biento y strom cu ta core, tin ora den direccion contrali na e biento, no por wordo subestima. Sigur si bo bai pisca of nabega un poco afo di e parti sudeste, e condicionnan di lama ora tin biento fuerte, por ta esta traidor. Bo reportero a experencia e circumstancianan bruto den cual diariamente ta mata y trece pisca tera personalmente dor di bai riba Marco Polo pa un di e tripnan aki.

Het is geen kleinigheid om elke dag uit vissen te gaan en de kost te verdienen op de woelige baren die Aruba omringen. De zeeën rond het eiland zijn, zoals u waarschijnlijk weet, vooral aan de loefzijde behoorlijk ruig te noemen. Daarom wordt er door de meeste hobbyisten, maar ook door de meeste beroepsvissers, aan de zuidwest kant van het eiland gevist. Dat neemt niet weg dat ook daar de zee door wind en stroming, soms in tegengestelde richting van de wind, niet onderschat kan worden. Zeker als er wat verder uit de zuidwestelijke kust gevist en gevaren wordt, zijn de zeecondities bij een straffe wind ronduit verraderlijk te noemen. Uw verslaggever heeft de ruwe omstandigheden waarin de dagelijkse vis wordt gevangen en aan land wordt gebracht, aan de lijve ondervonden door een 'tochtje' op de 'Marco Polo' mee te varen.

Ambiente. vol. 12 (2003). p. 56-59

Claro cu ta sali mainta masha tempran. Despues cu solo a caba di sali, nos a bai na e pier di un di e luganan di pisca mas bieu y renombra na Savaneta: De Zeerover. Esaki ta e hogar di pesca di diferente piscado deportista serio, pero te ainda tambe di un grupo chikito di piscadonan profesional. Ademas na yegada e lote por wordo procesa y bendi riba su manera tradicional di benta. Una bes na bordo nos a sali mesora hunto cu piscado Edward y su ayudante Kado direccion pa e prome marca unda nos ta bai lanta e canastanan, cualnan a wordo poni un dia anterior. E 'Marco Polo' ta completamente aregla pa lanta canasta. Pa esnan cu no sa kico ta un canasta, ata aki un splicacion cortico; un canasta ta un tipo di haula traha di hero galvanisa y waya y e ta 125 x 120 x 55 cm di grandura cu un boca den un forma di trechter unda piscanan di fondo, pero tambe por ehempel kreefnan buscando cuminda,

Vanzelfsprekend wordt er in alle vroegte afgevaren. Vlak na zonsopgang begeven we ons daarvoor naar de steiger van een reeds van oudsher bekende visserijnederzetting in Savaneta: De Zeerover. Dit is de thuishaven van verschillende serieuze hobbyisten, maar ook nog steeds van een klein aantal beroepsvissers. Bovendien kan de vangst hier bij terugkomst meteen worden verwerkt en verhandeld op de bijbehorende traditionele afslag. Eenmaal aan boord zetten we met schipper Edward en scheepsmaat Kado onmiddellijk koers naar de eerste plek waar we de canasters gaan opvissen, die een dag eerder zijn uitgezet. De 'Marco Polo' is helemaal ingericht op visvangst door middel van zogenaamde 'canasters'. Voor degenen onder u die niet weten wat een canaster is, even een korte uitleg; de canaster is een van gegalvaniseerd ijzer en kippengaas vervaardigde kooi van ca. 125 x 120 x 55 cm. met een trechtervormige fuik waar bodemvissen, maar bijvoorbeeld ook kreeften,

por drenta aden facilmente pero caminda ta dificil pa landa of cana sali afo. E canastanan cu nos ta bai lanta ta riba un profundidad di un 75 meter y cualnan un dia prome a wordo baha na awa sin bui como marca. Si usa un bui pa marca nan luga, facilmente nan por wordo lanta pa piratanan cu tin na abundancia riba lama te ainda y lo atende nan demasiado facil riba un lote gordo. Pa por haya e canastanan bek, Edward a baha nan na awa na cierto luganan exacto usando un GPS (Global Position System).

op zoek naar voedsel, gemakkelijk in maar heel moeilijk uit kunnen zwemmen of lopen. De canasters die wij gaan opvissen liggen op een diepte van zo'n 75 meter en zijn de vorige dag, zonder boei of herkenningsteken aan de oppervlakte, afgezonken in de diepte. Een boei als herkenningsteken zou eventuele kapers, en die zijn er op volle zee ook nog steeds in ruime mate, al te gemakkelijk op een mogelijk vette buit attenderen. Om de canasters terug te kunnen vinden heeft Edward ze de vorige dag met behulp van een GPS (Global Position System) op een precies bepaalde plek afgezonken.

E GPS ta indica den grado latitud nort y longitud west, exactamente unda nos por haya e canastanan bek. Ora nos yega e punto aki, na un distancia di un 12 miya for di costa, Edward ta laga un bloki beton na un cabuya baha bai fondo. Dor di core den direccion cu un angulo recto riba e posicion di e canastanan, e cabuya cu cual e canastanan ta mara na otro, por wordo lanta cu un haak trece ariba. Cu e cabuya aki e canastanan por wordo hisa bin ariba. Antes esaki tabata sosode na man, awnendia dios gracia nos por haci uso di technica moderno y e cabuya na cual e canastanan ta mara, por wordo trece aden cu un winch automatico. Un pa un e haulanan grandi plat ta bin ariba cu piscanan cora cu blanco cu ta sapatia den nan. Rapido Edward ta los e canastanan di e cabuya cu tin nan mara, y despues nos ta hala nan trece den boto. Esaki ta un trabou enorme pasobra e lote ta tremendo bon awe.
E canastanan ta yen di pisca cora y e construccion di metal ta haci cu nan a bira bastante pisa. E peso, combina cu e yangamento fuerte di e boto, ta haci cu e ta un trabou precario. Ora cu e boto a haci un movecion inespera, e bloki beton a hala for di e rand di e boto y a raca e pia di Edward, kende no tin sapato bisti. Sin trek su cara Edward ta studia e herida habri grandi, e ta cocochа bai den e cabes di boto y cuminsa ferbanta su pia trankil di dje. Claro cu nos a ofrece pa yuda, pero esei no tabata necesario; 'un piscado no sa kico ta dolor y mester por yuda su mes'! Mientrastanto mester mantene e boto den posicion y e canastanan cu ta abordo caba mester wordo haci bashi di biaha. Algun rato despues obviamente, Edward a domina e dolor completo y ta riba dje atrobe manera nada no a pasa.

De GPS geeft in graden noorder-breedte en wester-lengte de exacte positie aan waar we de canasters kunnen terug vinden. Wanneer we, zo'n 12 mijl uit de kust, op deze positie zijn aangekomen, laat Edward een betonnen blok aan een touw naar de bodem zakken. Door in haakse richting op de ligging van de canasters te varen, kan het touw waarmee de canasters met elkaar zijn verbonden, worden aangehaakt en naar de oppervlakte worden gehesen. Met dit touw kunnen de canasters van de bodem worden opgehaald. Vroeger gebeurde dat met handkracht, tegenwoordig kunnen we gelukkig gebruik maken van de moderne techniek en wordt het touw, waaraan de canasters zijn vastgeknoopt, met behulp van een mechanische winch binnengehaald. Een voor een komen de grote, platte kooien met spartelende rood-witte visjes naar boven. Edward knoopt de canasters dan vlug los van het verbindingstouw, waarna we ze samen de boot intrekken. Dat is nog een hele klus, want de vangst is bijzonder goed vandaag. De canasters zitten vol met Red Snappers en dat maakt ze, samen met de metalen constructie ervan, behoorlijk zwaar. Het gewicht, in combinatie met de heftige schommelingen van de boot, maakt het binnenhalen van de vangst tot een hachelijke onderneming. Bij een onverwachte beweging van de boot schuift plotseling het blok beton van de rand van de boot en raakt de blote voet van Edward. Zonder een spier te vertrekken ziet Edward de gapende wond aan, hinkt vervolgens de kleine kajuit binnen en begint rustig zijn eigen voet te verbinden. Natuurlijk boden wij hulp aan, maar dat was niet nodig; 'een zeeman kent geen pijn en moet zichzelf kunnen redden'! Intussen moet de boot op positie worden gehouden en moeten de reeds aan boord zijnde canasters worden geleegd. Een paar minuten later heeft Edward de pijn blijkbaar volledig onder controle en is alweer in vol bedrijf; alsof er niets is gebeurd.

Edward

Ora tur dies canasta ta den boto, nos mester yena nan cu has nobo. Nos ta waya tres sardinchi (morto) na otro y nos ta colga nan den e buraconan di e waya di e canastanan. Mientrastanto nos ta sigui core riba e lama cu ta bastante bruto direccion pa un marca nobo. Aki Edward ta mara e canastanan na un cabuya y ta laga nan baha un pa un na awa. E posicion exacto unda esaki ta tuma luga ta keda registra cu e GPS di modo cu por haya e canastanan facilmente su siguiente dia. Despues nos ta bai pa un otro marca caminda un bes mas nos ta lanta 8 canasta, yena nan cu has nobo y tira nan bek na awa. Bo reportero pa awor aki ta basta cansa caba di loncha cu cabuya y lastra cu canasta yen di pisca. Ademas bo mester wanta duro pa no wordo lastra p'aki p'aya ora e boto bati y lora manera loco. Ora un rato despues nos a cuminsa bai tera bek, a resulta cu e parti mas pio di nos biahe mester bin ainda. Nos mester bai stret contra biento y dor cu e biento ta mas fuerte cu normal tin ola halto, loke ta haci e baimento bek algo spectacular pero tambe sumamente trabahoso. E boto ta lora y bati riba e olanan manera ta horcan tin. Despues di a wordo bati y tira di un banda pa otro pa dos ora largo, nos ta bolbe yega den awanan mas trankil cerca di e isla. No mucho despues pa trai merdia, nos ta yega sano y salvo na e pier di De Zeerover. Pero e trabou di e piscado obviamente no a caba ainda, prome e piscanan mester wordo haci limpi y empaketa, y despues ainda mester spula e boto te ora e keda limpi. Te e ora ey por descansa, pero no pa mucho largo pasobra su siguiente dia e 'Marco Polo' mester sali ya prome cu solo sali; en busca di un bon pesca.

Wanneer we alle 10 canasters aan boord hebben gehaald en geleegd, moeten we ze van nieuw aas voorzien. We prikken met ijzerdraadjes drie (dode) sardientjes tot bundeltjes en hangen die in het gaas van de canasters. Ondertussen varen we, over het bijzonder onstuimige ruime sop, naar een nieuwe positie. Daar aangekomen worden de canasters door Edward aan het verbindingstouw bevestigd en opnieuw een voor een over boord gezet. De exacte positie waar dat gebeurt, wordt met behulp van de GPS vastgelegd, zodat de canasters de volgende dag gemakkelijk teruggevonden kunnen worden. Dan wordt er koers gezet naar nog een andere positie waar we nog eens 8 canasters opvissen, legen, van nieuw aas voorzien en weer terug-zetten in zee. Uw verslaggever is dan al aardig vermoeid geraakt van al het sjorren aan touwen en slepen met kooien vol vis. Bovendien moet je je telkens schrap zetten om niet, door het heftige stampen en rollen van de boot, heen en weer te worden geslingerd. Wanneer even later de terugreis wordt ingezet, blijkt dat het heftigste deel van de trip nog moet komen. We moeten recht tegen de wind in, en door een meer dan normaal straffe wind staan er hoge golven, wat de terugreis spectaculair, maar uiterst vermoeiend maakt. De boot rolt en klapt op de golven alsof het stormt. Na zo'n twee uur heen en weer te zijn geschud komen we weer een beetje in de luwte van het eiland en wordt het water rustiger. Niet veel later, in de namiddag, kunnen we dan veilig bij de steiger van De Zeerover aanleggen. Maar het werk van de visserman is dan nog lang niet klaar, eerst moet de gevangen vis nog worden schoongemaakt en ingepakt, waarna ook de boot nog moet worden schoongespoeld. Dan pas kan er worden uitgerust, maar niet voor lang, want de volgende dag zal de 'Marco Polo' opnieuw in alle vroegte uitvaren; op zoek naar weer een goede vangst.